

PRIMERA NIDIFICACIÓ DOCUMENTADA DE LA CETLA BLANCA *Anas querquedula* A LES ILLES BALEARS

Maties REBASSA ¹

SUMMARY.- *First documented breeding by the garganey Anas querquedula in the Balearic Islands.* Details are given of the observations made in spring 2007 documenting the first breeding, of between 1 and 3 pairs, of garganey *Anas querquedula* at the Albufera and the Balearic Islands. The minimum number of young to survive was 3, although there were probably as many as 5. Breeding took place in extensively grazed areas of reed bed and rushes standing in shallow water.

Key words: garganey, *Anas querquedula*, breeding, the Albufera, Mallorca, Balearic Islands.

Paraules clau: cetla blanca, *Anas querquedula*, nidificació, s'Albufera, Mallorca, Illes Balears.

¹ c/ Son Amonda, 9, baix B. 07300 Inca. (Balears)

La cetla blanca *Anas querquedula* és una petita anàtida de distribució paleàrtica que a Europa meridional nidifica de manera més bé puntual (CRAMP & SIMMONS, 1977). La població europea, estimada entre les 650.000 i 1.100.000 parelles, sembla estar en lleuger augment.

A Espanya és una au escassa com a reproductora. Es troba en recessió, amb uns efectius que, actualment, es trobarien per davall de les 100 colles (Sargatal i Díaz Caballero, 2003), localitzades principalment a Andalusia, Catalunya, Comunitat Valenciana, Castella i Lleó, País Basc i Castella la Manxa (GÓMEZ, DIES i VILALTA, 2006; SARGATAL i DEL HOYO, 1989; SARGATAL i DÍAZ CABALLERO, 2003; SARGATAL, 2004). Es troba associada a aigües dolces o lleugerament salabroses amb abundant vegetació emergent i/o flotant. Fins a la data, la seva nidificació a les Balears era desconeguda.

Durant tot el mes de maig de 2007, la presència continuada d'alguns mascles i femelles de cetla blanca a uns llocs molt concrets d'es Ras i ses Puntes, a la part central del prat dolç de s'Albufera de Mallorca, feia pensar en la possibilitat que algunes colles haguessin intentat criar en aquelles zones.

Va ser el dia 22 de maig quan devers la zona de ses Puntes, dins una àrea mixta de jonqueres i canyissar baix, fortament pasturada pel bestiar (vegeu foto 1), es va detectar la primera confirmació de cria segura d'aquesta espècie a s'Albufera i a les Illes Balears: una femella era seguida per 8 pollets de molt pocs dies, mentre un mascle la vigilava de ben a prop.

A pocs metres de distància d'aquesta femella, una altra colla s'havia deixat veure pràcticament a diari, si bé durant els darrers dies la femella havia desaparegut de la vista, possiblement per trobar-se covant els ous. En tot

Foto 1. Hàbitat on es varen localitzar els primers pollets de cetta blanca *Anas querquedula*. Ses Puntetes, s'Albufera de Mallorca, 1 de juny de 2007. Foto: Maties Rebassa.

*Photo 1. Habitat where the first garganey *Anas querquedula* ducklings were located, Ses Puntetes, s'Albufera de Mallorca, 1st June 2007. Photo: Maties Rebassa.*

cas, la confirmació de la nidificació d'aquesta segona colla a la zona de ses Puntetes mai es va arribar a produir, per la qual cosa s'ha de deixar com a probable.

El nombre de pollets de la primera colla va anar disminuint ràpidament: de 8 va passar a 5 als pocs dies, i a només 3 en començar el mes de juny (vegeu foto 2). Per fortuna, aquests tres pollets varen aguantar bé i acabaren surant.

No va ser fins unes setmanes després quan es varen detectar indicis d'una probable tercera colla afincada dins es Ras, no massa enfora del centre de recepció del parc: una femella era seguida per dos pollets ja gairebé emplomats però incapaços de volar encara. La possibilitat de que aquests pollets fossin els

mateixos que els nascuts dins ses Puntetes, tot i ser factible, s'ha de considerar com a remota, ja que les dues àrees es troben allunyades més de 1.500 metres l'una de l'altra. La zona d'es Ras on es van fer les observacions era estructuralment i específicament semblant, pel que fa a la vegetació, a la de ses Puntetes (això és, jonqueres i canyissars intercalats amb aigües lliures).

Amb tot, el nombre de colles reproductores s'ha de considerar d'un mínim d'una i un màxim de tres, surant entre 3 i 5 pollets.

A la foto 3 es pot veure un d'aquests polls dins el mes d'agost, quan ja podien volar i freqüentaven les poques basses que quedaven amb aigua dins es Ras.

Foto 2. *Anas querquedula* femella acompanyada d'un dels 3 pollets que va aconseguir surar. Ses Puntetes, s'Albufera de Mallorca, 1 de juny de 2007. Foto: Maties Rebassa.
Photo 2. Female *Anas querquedula* accompanied by the 3 ducklings which survived. Ses Puntetes, s'Albufera de Mallorca, 1st June 2007. Photo: Maties Rebassa.

Foto 3. *Anas querquedula* juvenil ja crescut i emplomat. Es Ras, s'Albufera de Mallorca, 13 d'agost de 2007. Foto: Maties Rebassa.
Photo 3. Fully fledged juvenile *Anas querquedula*. Es Ras, s'Albufera de Mallorca, 13th August 2007. Photo: Maties Rebassa.

BIBLIOGRAFIA

- CRAMP, S. & SIMMONS, K.E.L. 1977. *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. I. Oxford University Press. Oxford.
- GÓMEZ, J.A., DIES, J.I. i VILALTA, M. (Eds.) 2006. *Las aves acuáticas de la Comunitat Valenciana: censos y evolución de las poblaciones (1984 – 2004)*. Generalitat Valenciana. Conselleria de Territori i Habitatge.
- SARGATAL, J. i DEL HOYO, J. 1989. *Els ocells del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà*. Lynx Edicions. Barcelona.
- SARGATAL, J. i DÍAZ CABALLERO, J.A. 2003. Cerceta carretona, *Anas querquedula*. A Martí, R. i Del Moral, J.C. (Eds.) 2003. *Atlas de las aves reproductoras de España*. Dirección general de Conservación de la Naturaleza- Sociedad Española de Ornitología. Madrid.
- SARGATAL, J. 2004. Xarrasquet, *Anas querquedula*. A Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L. i Herrando, S. (eds.) 2004. *Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002*. Institut Català d'Ornitologia (ICO)/ Lynx Edicions, Barcelona.

(Rebut: 11.01.08; Acceptat: 30.01.08)